

CAMERA DEPUTAȚILOR

EXPUNERE DE MOTIVE la proiectul legislativ privind

„LEGE declararea zonei de amplasare a monumentelor istorice din nordul Olteniei ca obiectiv de interes național”

Patrimoniul cultural imobil al zonei de nord a Olteniei, cuprinzând județele Gorj, Mehedinți și Vâlcea, include, după criteriile de clasare stabilite prin legea nr.422/2001, situri și monumente arheologice, monumente istorice, monumente de for public și monumente comemorative.

În lista monumentelor istorice din nordul Olteniei sunt înscrise peste 1500 de monumente și situri arheologice, ce reflectă trecutul comunităților umane de la apariția lor pe aceste meleaguri până în contemporaneitate. Cele mai numeroase sunt monumentele istorice de importanță locală (categoria C), regională (categoria B) dar și națională (categoria A). În lista UNESCO este prins Ansamblul Mănăstiresc Hurez care este de importanță universală. Cea mai mare pondere o dețin obiectivele de cult care cuprind:

- Marile ansambluri monastice: Hurezi, Cozia, Arnota, Tismana, Bistrița, Polovragi, Govora, Dintr-un Lemn, Frăsinei, Lainici, Strâmba, Turnu, Surpatele, Gura Motrului;
- Alte mănăstiri și schituri: Crasna, Icoana, Logresti, Carbonești, Dealu Mare, Ostrov, Cornetu, Dobrușa, Stanisoara, Bradu, Frăsinei, Mamu, Iezer, Pahomie, Pătrunsa, Schitul Topolnicei, Strehăia, Sărăcinești;
- Biserici de zid, ctitorii boierești, ale ierarhilor bisericii ortodoxe române (egumeni, mitropoliți) sau ale comunităților locale; Biserici din lemn, ctitorii episcopale sau egumenești, dar în principal ale comunităților locale.
- O altă categorie este constituită din construcții civile grupate în cule, conace, case boierești.

Construcțiile ce reprezintă arhitectura tradițională a lemnului din nordul Olteniei sunt în mare măsură valorificate științific și expozițional în muzee ale satului (Curtișoara - Gorj și Bujoreni - Vâlcea).

Ca situri arheologice reprezentative pentru preistoria și istoria naționale sunt de remarcat:

- Peștera Liliiecilor de la Sfânta Mănăstire Bistrița – Costești;
- Peștera Cioarei - Borosteni - Pestisani - Gorj - cel mai vechi nivel musterian;
- Peștera Muierilor - Baia de Fier - Gorj - paleolitic superior;
- Ruinele castrelor romane de la Bumbesti - Jiu, ruinele Podului lui Traian, Castrul Roman, Turnu din Tr. Severin, rezervațiile de la Ocnița (Buridava Dacica), Stolniceni (Buridava Romana) Vâlcea etc.
- Siturile arheologice de la Svinita, Devesel, Simian - Mehedinți.

În zona de nord a Olteniei sunt zeci de monumente de for public protejate prin Legea monumentelor istorice între care este de remarcat Ansamblul monumental Calea Eroilor cu piesele sale componente: Coloana recunoștinței fără sfârșit, Poarta sărutului, Masa tăcerii și Alea scaunelor.

Numeroase obiective (monumente) se încadrează în capitolul case memoriale și monumente funerare. Mai cunoscute sunt: Casa memoriala Constantin Brâncuși de la Hobîța - Pestisani Gorj, Casa memoriala Ecaterina Teodorescu din Tg.Jiu, Casa memoriala Tudor Vladimirescu - Vladimir Gorj, Casa memoriala Gh. Anghel - 1895 - Drobeta Tr. Severin, Conacul Balcestilor și Memorialul Nicolae Balcescu - comuna N. Balcescu - Vâlcea.

În nordul Olteniei își dorm somnul de veci mari făuritori de istorie a neamului românesc, mari ctitori de țară: Mircea cel Bătrân, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu, Ecaterina Teodorescu etc.

Zona de nord a Olteniei a dat țării mari personalități ale științei, culturii, eroi ai neamului precum: Constantin Brâncuși, Tudor Vladimirescu, Tudor Arghezi, Nicolae Balcescu, Gheorghe Magheru, Cristian Tei, Gheorghe Titeica, Constantin Odobleja, Ecaterina Teodorescu, Gheorghe Tatarascu, Bibescu, Știrbei, Dinca Schileru, Grigore Damian. Este o zonă cu un relief încântător cu peisaje mirifice. Ținut binecuvântat de Dumnezeu cu haruri și daruri deosebite care oferă bune și mari posibilități pentru dezvoltarea turismului cultural, istoric, ecumenic, științific.

Dezvoltarea turismului, până la punerea în valoare a întregului potențial de care dispune zona, este necesară ca aerul; este o alternativă la restrângerea activității din minerit, petrol, gaze, energie electrică. Dintr-o zonă cu nivel economic ridicat, cu un grad foarte înalt de ocupare a forței de muncă, cu venituri pe măsură, a devenit o enclavă a șomajului, a lipsei de investiții, cu infrastructura necorespunzătoare și nivel de trai scăzut și un mediu degradat prin agresiune.

Ținutul care da țării peste o treime din producția de energie electrică, peste 20 milioane tone de cărbune, miliarde de metri cubi de gaze, sute de mii de tone de țiței, are cele mai distruse drumuri, cele mai afectate suprafețe agricole și silvice, șomaj și poluare ridicate.

Prin promovarea acestei legi se dorește sensibilizarea administrației publice centrale și locale în vederea alocării de fonduri care să asigure

reabilitarea ecologica a zonei, sa facă posibil un ritm optim de restaurare, consolidare, conservare a monumentelor istorice, pentru lucrări publice de reabilitare si modernizare a infrastructurii, pentru atragerea de investiții si implicit crearea de locuri de munca.

Adoptarea prezentei inițiative ar putea constitui un prim pas pentru accesarea de fonduri comunitare si nu numai, in vederea salvării situației de regres economic generat de reducerea activității din minerit, energie, petrol, gaze. Fără identificarea de soluții alternative este ușor de prevăzut degradarea accentuata a mediului economico - social al zonei. Acest act normativ se vrea a fi una din soluțiile complementare in vederea salvării zonei de la un dezastru economic si implicit prăbușirea nivelului de trai.

INITIATORI:

- Victor PONTA
- Aurel VLĂDOIU
- Vasile BLEOTU
- Constantin MAZILU
- Cristian BUICAN
- Sorin ZAMFIRESCU
- Samoil VÎLCU
- Eugen NICOLICEA
- Vasile POPEANGĂ
- Mugurel SURUPĂCEANU
- Laurentiu COCA
- Emilian FRÂNCU
- Toni GREBLĂ
- Dan MOREGA
- VIOREL PALASCĂ
- JURCAN DOREL

deputat P.S.D. ✓ *Asule*

deputat P.S.D. *Grigory*

deputat P.S.D. *Grigory*

deputat P.S.D. *Grigory*

deputat P.N.L. *Onice*

deputat P.D.- L *Grigory*

deputat P.D.- L *Grigory*

deputat P.S.D. *Grigory*

deputat P.S.D. *Grigory*

deputat P.S.D. *Grigory*

senator P.S.D. *Grigory*

senator P.N.L. *Grigory*

senator P.S.D. *Grigory*

deputat P.N.L. *Grigory*

deputat P.N.L. *Grigory*

senator P.D.L. *Grigory*